Dosarul:nr.2ac-191/24 Judecător: Lupașcu Natalia
2-21074291-02-2ac-18032024

D E C I Z I E

25 iulie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru și Ana Panov

Grefier Ecaterina Mihailov

examinând în ședința publică apelul declarat de *****în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Ex-Transbug” împotriva S.R.L „Binonic Lux” cu privire la încasarea penalității contractuale, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iulie 2023, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 12 mai 2021, avocatul Buga Andrei acționând în interesele S.R.L „Ex-Transbug” a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L „Binonic Lux” privind încasarea datoriei în mărime de 9136,96 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, în baza contractului nr. 01 din 10 august 2020, a fost efectuat transportul comandat de *****marfa fiind livrată pe 18 august 2020 cu camionul RCS 584 și semiremorca X 985 CC pe direcția Polonia - Chișinău (Republica Moldova), fapt confirmat prin CMR nr. 0551211 și factura seria AAJ nr. 0028537, în valoare de 14 889 lei.

Reclamantul menționează că, la 11 februarie 2021, S.R.L ”Binonic Lux” a achitat parțial factura menționată supra, astfel pârâtul, la 11 februarie 2021, având o restanță în sumă de 6 189 lei, însă în corespundere cu prevederile contractului semnat de părți, pârâtul s-a obligat să achite suma în termen de 7 zile din momentul eliberării facturii pe 18 august 2020, termenul de scadență intervenind la 28 august 2020.

Reclamantul afirmă că, la momentul încheierii contractului a fost negociată de către părți penalitatea pentru neachitare în termen, în mărime de 0,7 % pe zi, prin prisma punctului 6 din contract, astfel, reclamantul relevă că, începând cu 28 august 2020, suma datorată este în creștere zilnică cu 104,22 lei, fiind identificată prin următoarea formulă de calcul 14889 *0,7% =104,22 lei pe zi. Conform actului de verificare, primul transfer în baza contractului a

fost făcut pe data de 11.09.2020, în valoare de 2700 lei, astfel penalitatea contractuală, pînă la 11.09.2020 fiind de 1459 lei (104,22*14 zile = 1459 lei).

Subliniază că următorul transfer în baza facturii seria AAJ nr. 0028537 a fost efectuat la 06.10.2020 în mărime de 6000 lei, astfel penalitatea în intervalul zilelor 11.09.20 - 06.10.20 constituie suma de 85,32 lei/zi, fiind stabilită prin următoarea formulă (14889-2700 = 12186*0,7% =85,32 lei/), iar penalitatea contractuală în intervalul zilelor 11.09 - 06.10.2020 reprezentând suma de 2133 lei, potrivit formulei 85,32 lei *25 zile = 2133 lei.

Astfel, reclamantul invocă că, datoria în baza contractului nr. 01 din 10 august 2020, a constituit suma de 6 189,00 lei, iar penalitatea contractuală, ținând cont de întârzierea achitării, a reprezentat suma de 5 544,96 lei(6189*0,7%= 43,32 lei/zi*128 zile = 5577,96 lei).

Reclamantul mai susține că, din motivul că pârâtul se reținea cu achitarea datoriei pentru serviciile prestate, la 05 februarie 2021 a transmis în corespundere cu prevederile art. 906 alin. (1) Cod civil, o notificare de soluționare extrajudiciară a litigiului, care a rămas fără reacție.

Mai invocă reclamantul că, potrivit prevederilor art. 948 cod civil, clauza penală trebuie să aibă caracter scris cu excepțiile de rigoare, astfel susține că clauza penală pe care o pretinde, fiind negociată, a fost scrisă de către părți la punctul 6 din contractul cu numărul 01 din 10.08.2020, astfel obligația ce rezultă din contract, a fost executată de către transportator, fapt confirmat prin semnarea și aplicarea ștampilei în punctul 24 din CMR nr. 0551211, motiv pentru care acordă reclamantului dreptul de a solicita calculul penalității de la scadență până la achitarea deplină a costului mărfii.

Cu referire la dreptul compensării cheltuielilor pentru consultație și asistență juridică apelează la următoarele prevederi legale art. 94-97 Cod de Procedură Civilă și consideră că cheltuielile date pentru asistență juridică sunt reale ținând cont de complexitatea cazului și a volumului de muncă, au fost necesare din cauza că au fost foarte multe aspecte de ordin juridic în care administratorul S.R.L „Ex-Transbug", Didenco Cristina nu s-ar fi isprăvit de sine stătător și poartă un caracter rezonabil ținând cont inclusiv de tarifele recomandabile de către Uniunea Avocaților din republica Moldova.

Astfel ***solicită S.R.L „Ex-Transbug" încasarea din contul S.R.L „Binonic Lux" penalitatea în sumă de 9 136,96 lei***, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei și a taxei de stat în sumă de 275 lei achitată de către reclamant la depunerea acțiunii, și a sumei de 116 lei achitate pentru obținerea extrasului.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 07 iulie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Ex-Transbug" împotriva *****

S-a încasat de la S.R.L „Binonic Lux" în beneficiul S.R.L „Ex-Transbug" suma de 9136,96 (nouă mii una sută treizeci și șase)lei cu titlu de penalitate contractuală, suma de 274,10 (două sute șaptezeci și patru) lei cu titlu de taxa de stat plătită de reclamant la depunerea acțiunii, suma de 5000 (cinci mii) lei pentru asistență juridică și alte cheltuieli necesare examinării cauzei, în sumă de 116 (una sută șaisprezece)lei, iar în total suma de 14527,06 (patrusprezece mii cinci sute douăzeci și șapte)lei.

În rest, pretențiile privind compensarea cheltuielilor de judecată s-au respins ca neîntemeiate. Hotărârea în partea încasării sumei de 12 927,06 (doisprezece mii nouă sute douăzeci și șapte) lei din suma total încasată de 14 527,06 lei nu se pune în executare ținând

cont de achitarea acesteia de S.R.L „Binonic Lux” la data de 01.12.2021 prin ordinul de plată nr.3484.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe , la data de 07 august 2023 S.R.L „Binonic Lux” a depus cerere de apel nemotivată, iar la data de 02 mai 2024 cerere de apel motivată, solicitând casarea hotărârii din 07 iulie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărârii de respingere ca fiind neîntemeiată a acțiunii depuse de reclamanta S.R.L „Ex-Transbug”.

În motivarea apelului a invocat că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, o consideră ca fiind neîntemeiată și ilegală dat fiind faptului că important să se menționeze faptul că apelantul *****IDNO: 1010600009009 a realizat plata faţă de S.R.L „Ex-Transburg”, IDNO:1013608001343, anterior emiterii hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 07 iulie 2023. Respectiv, careva datorii fată de S.R.L „Ex-Transburg”, în timpul examinării prezentei cauze nu au existat , temei pentru care solicită admiterea apelului cu casarea hotărârii.

Reprezentantul apelantei S.R.L „Binonic Lux” avocatul Cojocaru Elena, în ședința instanței de apel a susținut integral apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului S.R.L „Ex-Transburg” nu s-a prezentat, deşi a fost legal citat despre locul, data şi ora examinării pricinii, din care considerente, în temeiul art. 379 alin. (2) CPC, Colegiul a dispus examinarea pricinii în absența acestuia.

Audiind partea prezentă la proces, studiind materialele pricinii, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul declarat de *****din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanții la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Din materialele cauzei Colegiul constată că ă la data de 10 august 2020, între S.R.L ”EX-Transbug” și S.R.L ”Binonic Lux” a fost încheiat contractul - comandă de transport nr. 01 privind livrarea mărfii. (f.d. 14).

În temeiul prevederilor contractuale, S.R.L ”EX-Transbug” a transportat pârâtului marfă (cafea) în sumă de 750 euro (14 889,00 lei), pe ruta Polonia - Moldova, în baza scrisorii de transport internațional - CMR (f.d.17).

Reieșind din prevederile contractului menționat supra, se mai atestă faptul că, data încărcării urma să aibă loc pe data de 13 august 2020, iar livrarea în perioada 17 - 18 august 2020. Livrarea mărfii la data de 18 august 2020 se confirmă prin factura fiscală și nu a fost contestată de reprezentanții pârâtului. (f.d.18).

Potrivit prevederilor contractuale, la rubrica ’’Termenul de plată”, s-a stabilit că transferul urma a fi efectuat în termen de 7 zile din momentul primirii actelor spre plată și a celor ce confirmă descărcarea. În pct. 6 al contractului, părțile au convenit că, pentru încălcarea condițiilor de plată de către comandatar (în speță S.R.L ”Binonic Lux”), acesta va achita suplimentar 0,7 % din suma ce urma să fie achitată pentru fiecare 24 ore întârziere în calitate de penalitate.

Astfel, potrivit actului de verificare privind decontările reciproce pe perioada 01 ianuarie 2020 – 31 decembrie 2020, pârâtul S.R.L ”Binonic Lux” a efectuat transferuri în contul stingerii parțiale a datoriei, și anume prin dispoziția de plată din 11 septembrie 2020, a fost efectuat transferul în sumă de 2 700 lei iar prin dispoziția de plată nr. AAJ0028537 din 06 octombrie 2020, a fost efectuat transferul în sumă de 6 000 lei.

Prin urmare, datoria restantă a companiei pârâte a constituit 6 189 lei (f. d. 26). Ulterior , la data de 11.02.2021, S.R.L ”Binonic Lux” a efectuat transferul sumei de 6189 lei, fapt reflectat în actului de verificare privind decontările reciproce pe perioada 01 ianuarie 2020 - 18 februarie 2021 (f.d.27).

Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08 septembrie 2021, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L ”EX-Transbug”, fiind dispusă încasarea din contul S.R.L ”Binonic Lux” în beneficiul S.R.L ”EX-Transbug” penalitatea în sumă de 9 136,96 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 400 lei, taxa de stat în sumă de 274,10 lei și suma de 116 lei cu titlu de alte cheltuieli suportate de reclamantă, necesare examinării cauzei.

Potrivit materialelor cauzei, la data de 18.10.2021 în baza hotărârii pronunțate, reclamanta a obținut titlu executoriu.

Ulterior, la 25.11.20221, S.R.L ”Binonic Lux” a declarat apel împotriva hotărârea instanței.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12.05.2022 a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08 septembrie 2021, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

Fiind investită cu rejudecare prezentei cauzei civile instanța de fond prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iulie 2023, a dispus admiterea parțială a acțiunii depuse de S.R.L „Ex-Transbug” și a încasat de la S.R.L „Binonic Lux” în beneficiul S.R.L „Ex-Transbug” suma de 9136,96 (nouă mii una sută treizeci și șase)lei cu titlu de penalitate contractuală, suma de 274,10 (două sute șaptezeci și patru) lei cu titlu de taxa de stat plătită de reclamant la depunerea acțiunii, suma de 5000 (cinci mii) lei pentru asistență juridică și alte cheltuieli necesare examinării cauzei, în sumă de 116 (una sută șaisprezece)lei, iar în total suma de 14527,06 (patrusprezece mii cinci sute douăzeci și șapte)lei. În rest, pretențiile privind compensarea cheltuielilor de judecată s-au respins ca neîntemeiate.

Pentru a decide astfel prima instanța a conchis că în speța examinată reclamanta S.R.L „Ex-Transbug” a probat executarea propriei obligații și a demonstrat neexecutarea obligației de plată în termen de către pârât a serviciilor de transport prestate în baza contractului

Raportând dispozițiile normelor pertinente la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este neîntemeiată, bazată pe o apreciere unilaterală şi arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 386 alin. (1) lit. a), c) și d) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele pricinii; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Instanța de apel mai menționează, că, conform prevederilor art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Potrivit art. 6 CEDO, instanței judecătorești î-i este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanță de apel reține că în corespundere cu art. 774 alin. (1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să

pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

În acord cu art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Articolul 858 alin. (1) şi (2) Cod civil statuează că temeiul executării rezidă în existența unei obligații.

Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

În accepțiunea art.1411 alin.(1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

Dispozițiile art.1433 alin.(1)-(2) Cod civil prevăd că scrisoarea de trăsură se întocmește de expeditor dacă părțile nu au convenit altfel.

Scrisoarea de trăsură se întocmește în cel puțin 3 exemplare care se semnează de către expeditor şi transportator, aceste semnături putînd fi imprimate sau înlocuite prin ștampilele expeditorului şi ale transportatorului. Primul exemplar se păstrează la expeditor, al doilea însoțește bunul, iar al treilea este remis transportatorului.

Totodată, în baza art.947 alin. (1)-(5) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Prin clauză penală se poate garanta numai o creanță valabilă.

Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere.

Părțile pot conveni asupra unei penalități mai mari decît prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligației este justificată.

Conform art.965 alin.(1) Cod civil, prin stingerea obligațiilor, încetează raporturile juridice dintre părţi în partea ce se referă la obligația stinsă.

Din actele cauzei Colegiul constată că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 mai 2021, s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L ”Ex-Transbug” împotriva S.R.L ”Binonic Lux” privind încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, copia acesteia, împreună cu cererea de chemare în judecată și actele anexate la aceasta, fiind remise în adresa pârâtei apelante S.R.L ”Binonic Lux” (bd. Dacia 27, mun. Chișinău, indicată de reclamantă în cererea de chemare în judecată), potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 39209 din 28.12.2020 (f.d.12), cu aviz de recepție, însă aceasta nu a fost recepționată, fiind restituită cu mențiunea ”plecat” (f.d.34 verso).

Colegiul mai reține că, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L ”Ex-Transbug” împotriva S.R.L ”Binonic Lux” privind încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost examinată la data de 08 septembrie 2021, în procedura cererilor cu valoare redusă, pretențiile formulate de reclamantă fiind admise.

Colegiul notează că, potrivit argumentelor din cererea de apel, apelanta S.R.L ”Binonic Lux” a indicat că, actele de procedură nu i-au fost comunicate, acestea fiind remise la o

adresă greșită, or, potrivit extrasului din Registrul persoanelor juridice nr. 11358 din 09.06.2021, sediul S.R.L ”Binonic Lux” se află în mun. Chișinău, str. Otovasca, 17, în acest sens fiind anexată copia extrasului menționat supra (f.d.93)

Drept urmare, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12.05.2022 a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 08 septembrie 2021, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

În același timp, la data de 01.12.2021 apelantul S.R.L„Binonic Lux”, IDNO: 1010600009009 a realizat plata faţă de S.R.L „Ex-Transburg”, IDNO: 1013608001343, anterior emiterii hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 07 iulie 2023 achitînd suma de 12.927,06 lei potrivit dispoziții de plată nr.3484 din 01.12.2021 (f.d.138)

Respectiv, careva datorii față de S.R.L „Ex-Transburg”, în timpul examinării prezentei cauze nu au existat, iar drept dovadă în acest sens servesc facturile anexate, fapt care face ca această hotărâre să fie neîntemeiată şi pasibilă de casare.

Din aceste motive, Colegiul atestă lipsa obligației apelantei de a achita intimatei suma de 9136,96 cu titlu de penalitate contractuală, fapt ce denotă netemeinicia pretenției date.

Din aceste considerente, Colegiul atestă că pretenția intimatei privind încasarea penalității este nefondată şi pasibil de a fi respinsă pentru motivele expuse supra.

Din considerentele expuse supra, Colegiul atestă că este nefondată acțiunea înaintată de S.R.L „Ex-Transburg”, motiv pentru care aceasta urmează a fi respinsă, concluzie ce generează necesitatea casării hotărârii contestate a instanței de fond.

Or, în contextul constatărilor expuse supra, Colegiul reține că potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanţa principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Astfel, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanţa de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor ”consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acțiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).

Certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile reclamantului, cât şi ale pârâtului, motiv pentru care instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voinţa

legislatorului materializată în conținutul normelor de drept de procedură civilă și cele materiale.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cu referire la prevederile la prevederile art.94,96 CPC, fiind cerințe subsecvente celei principale, poartă soarta cerinței de bază, la fel urmând a fi respinse.

În consecință, dat fiind că instanța de apel a stabilit netemeinicia acțiunii înaintate în speță, astfel încât hotărârea primei instanțe este neîntemeiată şi pasibil de a fi casată, argumentele contrare ale intimatei fiind nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat, a casa hotărârea instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii înaintate de S.R.L„Ex-Transbug”.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de *****

Se casează hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 07 iulie 2023, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R L. „Ex-Transbug” împotriva S.R.L „Binonic Lux” cu privire la încasarea penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de S.R L. „Ex-Transbug” împotriva S.R.L „Binonic Lux” cu privire la încasarea penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și executorie, însă cu drept de recurs în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, la Curtea Supremă de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii Olga Cojocaru

Ana Panov

Dosarul:nr.2ac-191/24 Judecător: Lupașcu Natalia
2-21074291-02-2ac-18032024

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

25 iulie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Olga Cojocaru și Ana Panov

Grefier Ecaterina Mihailov

examinând în ședința publică apelul declarat de *****în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Ex-Transbug" împotriva S.R.L „Binonic Lux" cu privire la încasarea penalității contractuale, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07 iulie 2023, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de *****

Se casează hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 07 iulie 2023, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R L. „Ex-Transbug” împotriva S.R.L „Binonic Lux” cu privire la încasarea penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de S.R L. „Ex-Transbug” împotriva S.R.L „Binonic Lux” cu privire la încasarea penalității contractuale.

Decizia este definitivă și executorie, însă cu drept de recurs în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, la Curtea Supremă de Justiție.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecăto

Judecătorii Olga Cojocaru

Ana Panov